

Surmastrijiet li kellha l-Banda L'ISLE ADAM

Mro. Manwel Bartoli 1852 - 1932

Pittura taż-żejt li tinsab fis-Sala ta' l-Arkivju ta' Għaqda Mużikali L'Isle Adam, xogħol tajjeb ħafna tas-Saċerdot Ġużeppi Spiteri tas-Socjetà ta' San Pawl.

Huwa fatt magħruf li l-Banda tagħna minn dejjem kienet taħt id-direzzjoni ta' l-aqwa mużiċisti maltin, u fl-istess ħin ipproduċiet wkoll bandisti mill-aqwa li kellna u għad għandna fil-gżejjer Maltin. Jekk wieħed iqalleb fost il-350 paġna li stampajna għall-festi ta' San Ġużepp bejn is-snin 1978-1987 isib diversi ismijiet ta' bandisti li għamlu snin fil-kamp mużikali.

Fost is-Surmastrijiet li kellha il-Banda L'Isle Adam diġa ippublikajna lis-Surmast Joseph Stivala, Anton Muscat Azzopardi, Emmanuel Gatt,

Philip Gatt, u bid-direttur preżenti, ir-Rabti Joe Galea il-lum ser niktbu xi haġa fuq Surmast kbir ieħor li kellha il-Banda L'Isle Adam bejn is-snin 1873 - 1879 u reġgħa ha l-Banda f'idejha fis-snin 1921 u 1923.

Nikkwotaw lis-Sur Rob Miġsud Bonnici mill-ktieb tiegħu: "Mużiċisti Kompożituri" 1951 paġni 25-27:

Is-Surmast Emanwel Bartoli ha għal-ewwel darba l-Banda L'Isle Adam f'idejha meta kellu biss 21 sena, iżda f'dik l-età, kien diġa kittieb tal-mużika u fost l-oħrajn kiteb "Amore" li giet kantata fit-

Teatru Rjal fit-13 ta' Frar 1872.

Fil-Malta Letterarja ta' April, 1905, u fil-Malta Il-Iustrata Artistica - "Musica" pag. 71 tal-Kan. Caruana nsibu li s-Surmast Manwel Bartoli tweled l-Imdina, iżda, Faurè u Rolandi riduħ minn Hal Qormi. Wara stħarrig sibna li Manwel Bartoli tweled l-Imdina fid-dar kantuniera ma' Triq Inguanez u Pjazza Bieb il-Griegi, fit-13 ta' Frar, 1852. Missieru Wiġi w ommu Ċensa mwielda Zerafa. Tgħallem il-vjolin, l-orgni, il-ppjanuforti, il-kant, l-armonija u l-kontrapont għand l-imsemmi Surmast tas-surmastrijiet patri Ġużep Spiteri Fremond, agostinjan. Min jaf kemm karwat bil-mixi flimkien ma' ħabibu

Supplement to the "Daily Malta Chronicle."

THE BAND OF THE
ROYAL MALTA REGIMENT

will play the following Programme at the

SLIEMA CLUB

THIS EVENING FROM 8.30 P.M.

1. MARCH..... "Naworth Castle" HUME
2. OVERTURE..... "Il Piccolo Haydn" SOFFREDINI
3. SELECTION, No. 1..... "Joni" PETRELLA
4. MELODIA..... "Il Silenzio Militare" GIOCIANO
5. SELECTION..... "The Circus Girl" CARYLL
6. ACT 4..... "Ernani" VERDI
7. WALTZ..... "Folle Jovesse"..... WALDTUFEL

GOD SAVE THE QUEEN.

E. BARTOLI,
Bandmaster.

Wednesday, 19th July 1899.

Karmnu Spiteri, missier Dun Ġużep tas-Socjetà San Paolo, mill-Imdina għall-Belt għal għand patri Ġużep. Iżda ma tħabtux għalhejn għax it-tnejn f'qasir żmien laħqu surmastrijiet u diretturi tal-banda l-Isle Adam tar-Rabat ta' l-Imdina imwaqqfa ufficċjalment minn Indri Borg l-agħma, fl-1860. Lis-Surmast Bartoli nsibuh ukoll surmast u direttur tal-banda Cittadina La Valette matul is-snin 1877-85.

Manwel Bartoli qatt ma tbiegħed minn Art twelidu ħlief darba biss meta mar Londra, għamel eżami u kiseb il-post ta' Bandmaster fir-Riġment tar-Royal Malta Artillery wara li kien irtira bil-pensjoni l-Bandmaster Domenico Amore, mużiku u vjolinista msemmi Bartoli kiteb bosta mużika sagra (6 quddisiet, quddiesa funebri, għosrin, responsorji ecc.) u mużika profana għall-banda. L-ewwel biċċa xogħol tiegħu hi "scena ed aria" jisimha "Amore", giet kantata fit-Teatru Rjal mis-Sopran Emilia Ciuti, fit-13 ta' Frar, 1872, meta Manwel kien għadu żagħżuġ ta' 20 sena. Warajha kiteb sinfonija: "Les Braves Combatants" indaqget b'suċċess kbir fir-Real tagħna, f'Awissu, 1882. Bartoli, b'kuraġġ ta' sur indaħal għal opra fuq il-librett ta' Ġużè Muscat Azzopardi, avukat, rumanzier u poeta. L-opra, f'żewġ atti jisimha Simonetta.

Bartoli, mal-ġenju kellu deħen kbir għall-kompożizzjoni ta' mużika sagra, profana u operatika, deħen u ġenju li ma ġewx fruttati. Dnub!

Sabiħa Simonetta? Naraw. Billi Bartoli kien is-surmast koncertatur tal-kori tat-Teatru Rjal u bosta drabi ddirieġa opri mqar għal għarrieda, bla kunċerti, kelmtu, għad li qatt ma kienet mismugħa kollha kif jixirqilha.

Għall-Ġublew ta' l-Isqof, fl-1902, kiteb intermezz sabiħ: "Fausta Ricordanza"; ikkompona Gran Corale: "L'Eco della Pregoiera," iżżanzan fl-1899. Barra minn żewġ preludji, għandu tiegħu wkoll Sinfonija grandjuża: "The King's Banner", u fl-1904 ħareġ b'melodija: "Remembrance." Kemm wisq iktar xogħlijiet mużikali kien ikollna biex inżidu nsebbħu l-qasam bla tarf ta' l-Arti Anġelika kieku s-Surmast Bartoli sab min jinkoraġġih flok qatgħulu qalbu b'dik l-apatija ta' min kien fid-dmir li jgħinu!

Wara li rtira bil-pensjoni mis-Servizz,

is-Surmast Bartoli, mogħti għall-mużika sa minn tfulitu, ma riedx jinfatam fi xjuħitu. Kien ikanta tenur, iġħin lill-Maestri di Cappella fis-servizzi fil-knejjes, iġħin lill-kantant u jiddiriegħi servizzi sħaħ; kien umli, minn tagħna, ħelu ma' kulħadd, qalbu tajba. Bħala President Onorarju tal-Kamra tal-Mużiċisti Kompożituri Maltin ħadem u ħabrek bis-sħiħ għall-ġid tal-Mużika f'Malta u tal-Mużiċisti.

Is-Surmast Manwel Bartoli jibqa' mfakkar bħala Mużiċista Kompożitur ta' ġieħ. Għadmu jinsab mistrieħ f'qabar fil-knisja Franġiskana (Ta' Ġiesu) ir-Rabat ta' l-Imdina.

25 SENA BANDISTI

Tlett membri mill-Banda L'Isle Adam, din is-sena għalqu 25 sena jagħtu servizz tagħhom lil din l-Għaqda mużikali, u t-tlieta mxew il-quddiem f'din l-iskola tal-Mużika. Dawn kienu ħarġu jdoqqu għal ewwel darba fis-sena ta' l-Inkurunazzjoni ta' San Ġużepp, 1963.

Paul Chetcuti, hu ddelegat tal-Banda, ħa din il-kariga f'dawn l-aħħar sentejn.

Twanny Galea, li għandu fidejħ l-iskola tal-mużika L'Isle Adam sezzjoni strumentatura ta' l-injam. Nifirħu lil Twanny għax matul din is-sena inġatar is-Surmast tal-Banda l-ġdida ta' Santa Marija ta' Ħad-Dingli.

Joe Galea, f'dawn il-ħamsa u għoxrin sena, tista' tgħid li minn dejjem kien jagħllem fl-iskola tal-Mużika L'Isle Adam, u għal snin twal kien id-delegat tal-Banda u Assistent Direttur ta' l-istess Banda. Hu ħa id-direzzjoni ta' din il-Banda fl-1986, hu wkoll Surmast tal-Banda Sliema u jagħllem il-mużika f'diversi każini tal-Banda.

